

ที่ลป ๐๐๐๙.๓/ก ๖๖๐๙๑

ศาลากลางจังหวัดลำปาง
ถนนวิชิตราชดำเนิน ลป.๕๒๐๐๐

๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง โครงการนำร่อง “พัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม ๒ ล้านไร่”

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงการนำร่อง “พัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม ๒ ล้านไร่” จำนวน ๑ ชุด
๒. ข้อมูลพื้นที่และข้อมูลด้านการตลาดสินค้า จำนวน ๑ ชุด
๓. รายละเอียดแผนปฏิบัติงาน (Action Plan) สินค้า จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ให้ความเห็นชอบแผนโครงการนำร่องพัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม ๒ ล้านไร่ (ระยะที่ ๑) เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ซึ่งโครงการดังกล่าวเป็นแผนความร่วมมือระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ดำเนินการในสินค้าเกษตร ๕ ชนิด ได้แก่ ยางพารา มะเขือเทศ อ้อยโรงงาน ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดหวาน และมีบริษัทผู้รับซื้อผลผลิตรวม ๗ บริษัท รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒ และกรมส่งเสริมการเกษตรได้รับมอบหมายให้ร่วมเป็นคณะทำงานจัดทำโครงการนำร่อง “พัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม ๒ ล้านไร่” ซึ่งได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานภายใต้โครงการดังกล่าว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จังหวัดลำปาง ขอให้อำเภอแจ้งเกษตรกรอำเภอประชาสัมพันธ์เพื่อรับสมัครเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวานรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ที่มีความประสงค์เข้าร่วมโครงการนำร่อง “พัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม ๒ ล้านไร่” และแจ้งให้จังหวัดทราบ ภายในวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ซึ่งต้องเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ดังนี้

๑. เป็นพื้นที่เกษตรกรรมที่ผลิตสินค้าตามเป้าหมายของอุตสาหกรรมที่ห่างจากแหล่งรับซื้อผลผลิตในรัศมีไม่เกิน ๑๐๐ กิโลเมตร เพื่อลดภาวะต้นทุนการจัดการด้านโลจิสติกส์ของเกษตรกรและผู้ประกอบการ

๒. เป็นแปลงใหญ่ที่มีการขึ้นทะเบียนแปลงใหญ่กับกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว หรือเป็นเกษตรกรรายย่อย และเป็นเกษตรกรเครือข่ายของบริษัทผู้รับซื้อผลผลิต ที่จะขึ้นทะเบียนรวมเป็นแปลงใหญ่ ภายใต้โครงการฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งเกษตรกรอำเภอดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมมาตร สยมภาค)

เกษตรจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง

สำนักงานเกษตรจังหวัด

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต

โทร. ๐๕๔๘๒๙๖๙๗

โทรสาร ๐ ๕๔๘๒ ๙๗๙๕

โครงการนำร่องพัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม 2 ล้านไร่”
ภายใต้ความร่วมมือระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

1. หลักการและเหตุผล

1.1 ในระยะหลายสิบปีที่ผ่านมา เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยังมีข้อจำกัดในการพัฒนาขีดความสามารถในการพัฒนาสินค้าเกษตรเพื่อรองรับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง พอสรุปได้ 2 ประเด็น คือ

1) เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ขาดองค์ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะด้านบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพ ตั้งแต่ขั้นตอนก่อนการผลิต การเก็บเกี่ยว การคัดแยกคุณภาพ การรวบรวมและการกระจายผลผลิตไปยังลูกค้าปลายทาง โดยเฉพาะในระดับต้นน้ำและกลางน้ำ ดังนั้น จำเป็นต้องพัฒนาทักษะและองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการปรับปรุงประสิทธิภาพของการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตรให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร อย่างต่อเนื่อง เน้นผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐานความปลอดภัยลดต้นทุนการผลิต การเก็บรักษา และลดการสูญเสียในระหว่างการผลิตและการขนส่งควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะเชิงปฏิบัติการและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการจัดการฟาร์มสมัยใหม่ (Modern Farm Management) แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

2) เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการขาดการรวมกลุ่มหรือสร้างเครือข่าย (Network) ที่มีความเชื่อมโยงทั้งด้านการผลิต การตลาดและระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง โดยเฉพาะในส่วนของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร มีปัญหาและข้อจำกัดเรื่องควบคุมกระบวนการผลิตการรับรองคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีความสม่ำเสมอทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อส่งมอบสินค้าได้ครบถ้วนทั้งตามเวลาที่นัดหมาย ตามจำนวนและตามคุณภาพที่ตกลงกัน ดังนั้น จึงยากต่อการวางแผนสายการผลิตและการตลาดให้แก่ผู้ประกอบการได้ ดังนั้น จึงควรส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายการผลิต การตลาด และโลจิสติกส์สินค้าเกษตร ระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการ เพื่อเป็นการยกระดับการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพ ตามนโยบาย “การตลาดนำการผลิต” รวมทั้งเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาด้านการตลาดให้แก่เกษตรกรอย่างยั่งยืน

1.2 เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2563 มีการประชุมหารือระหว่างคณะผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ). โดยที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอลงกรณ์ พลบุตร) และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) โดยนายสุพันธุ์ มงคลสุธี ประธาน สอท. ในประเด็นการจัดทำแผนความร่วมมือระหว่าง กษ. และ ส.อ.ท. อาทิ ความร่วมมือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตร ทั้งในด้านการพัฒนา เพื่อยกระดับโครงสร้างภาคอุตสาหกรรมเกษตร การทำเกษตรแม่นยำ โลจิสติกส์ และการเชื่อมโยงระบบตลาดในรูปแบบต่างๆ โดยเห็นควรให้มีการจัดตั้งกลไกขับเคลื่อนแผนความร่วมมือระหว่างกัน รวมทั้งเห็นชอบแนวทางการดำเนินงาน “โครงการนำร่องพัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม 2 ล้านไร่” ซึ่งแนวทางการดำเนินงานตามโครงการฯ ดังกล่าวนี้ คณะผู้บริหาร ส.อ.ท. นำเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2564 ในคราวนำเสนอแผนขับเคลื่อนเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรมเกษตรในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) โดยเน้นสินค้าปลอดภัยและปรับเปลี่ยนการทำเกษตรให้เป็นเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming)

2. วัตถุประสงค์โครงการ

2.1 พัฒนาและสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่ม และบริหารจัดการแผนการผลิตสินค้าร่วมกัน เพื่อให้เกิดการรวมกันผลิตและรวมกันจำหน่าย โดยมีตลาดที่เป็นอุตสาหกรรมรองรับที่แน่นอน สามารถตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรมทั้งด้านปริมาณ คุณภาพและช่วงเวลาการรับซื้อ

2.2 พัฒนาระบบการจัดการเพื่อลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสถานประกอบการ/โรงงานให้เพิ่มมากขึ้น โดยใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การผลิตและการตลาด

3. เป้าหมายโครงการ

3.1 พื้นที่และสินค้าเป้าหมาย และบริษัทผู้รับซื้อผลผลิตตามโครงการฯ

1) กำหนดดำเนินการในพื้นที่ 2 ล้านไร่

1.1) ระยะแรก ดำเนินการในสินค้าเกษตร 5 ชนิด ได้แก่ ยางพารา มะเขือเทศ อ้อยโรงงาน ปาล์มน้ำมันและข้าวโพดหวาน รวมพื้นที่ 298,083.86 ไร่ เกษตรกร 25,286 ราย ในพื้นที่ 32 จังหวัด และมีบริษัทผู้รับซื้อผลผลิต รวม 7 บริษัท ดังนี้

สินค้าเป้าหมาย	พื้นที่เป้าหมาย	บริษัทผู้รับซื้อผลผลิต	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ราย)
รวม 5 ชนิด	รวม 32 จังหวัด	รวม 7 บริษัท	298,087.86	25,286
ยางพารา	รวม 4 จังหวัด คือ ชลบุรี ฉะเชิงเทรา จันทบุรี ระยอง	บริษัท ไทยอีสเทิร์นรับเบอร์ จำกัด อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี	15,016	748
ปาล์มน้ำมัน	รวม 6 จังหวัด สุราษฎร์ธานี พังงา ชุมพร กระบี่ ระนอง และนครศรีธรรมราช	บริษัท ทักษิณปาล์ม จำกัด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี	64,619.50	1,299
อ้อยโรงงาน	รวม 12 จังหวัดได้แก่ กำแพงเพชร สุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี สุพรรณบุรี ลพบุรี และอุตรดิตถ์	รวม 3 แห่ง คือ 1) โรงงานน้ำตาลเกษตรไทย อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ 2) โรงงานน้ำตาลรวมผล อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 3) โรงงานน้ำตาลไทยเอกลักษณ์ อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์	25,592.25	524
ข้าวโพดหวาน	รวม 3 จังหวัด คือ เชียงใหม่ ลำปาง และ ลำพูน	บริษัท ชันสวีท จำกัด (มหาชน) อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่	189,977.61	21,797
มะเขือเทศ	รวม 7 จังหวัด คือ หนองคาย อุดรธานี บึงกาฬ เลย สกลนคร นครพนม และ หนองบัวลำภู	บริษัท ศรีเชียงใหม่อุตสาหกรรม จำกัด อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย	2,906	918

1.2) ระยะที่สอง จะดำเนินการในสินค้าอื่นๆ ตามแต่ ส.อ.ท. จะเสนอความต้องการและจะมีการหารือในรายละเอียดต่อไป

2) พื้นที่เกษตรกรรม คือ

2.1) เป็นพื้นที่เกษตรกรรมที่ผลิตสินค้าตามเป้าหมายของอุตสาหกรรมที่ห่างจากแหล่งรับซื้อผลผลิตในรัศมีไม่เกิน 100 กิโลเมตร เพื่อลดภาระต้นทุนการจัดการด้านโลจิสติกส์ของเกษตรกรและผู้ประกอบการ

2.2) เป็นแปลงใหญ่ที่มีการขึ้นทะเบียนแปลงใหญ่กับกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว หรือเป็นเกษตรกรรายย่อย และเป็นเกษตรกรเครือข่ายของบริษัทผู้รับซื้อผลผลิต ที่จะขึ้นทะเบียนรวมเป็นแปลงใหญ่ภายใต้โครงการฯ

3.2 ตลาดรับซื้อผลผลิต

1) กำหนดบริษัทรับซื้อผลผลิต โดยมีการทำข้อตกลง/ทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ระหว่างเกษตรกรและบริษัทผู้รับซื้อผลผลิตเกษตรกร ที่เป็นเครือข่ายของ ส.อ.ท.

2) กำหนดให้มีการจัดทำข้อมูลด้านการตลาดของบริษัทรับซื้อผลผลิตเกษตรกร โดยข้อมูลด้านการตลาดประกอบด้วย 1) รายชื่อบริษัทผู้รับซื้อผลผลิต 2) ข้อมูลคุณลักษณะ (SPEC) ผลผลิตที่ต้องการ 3) ราคารับซื้อตามชั้นคุณภาพของผลผลิตที่ต้องการ 4) ปริมาณความต้องการผลผลิตตามฤดูกาลปลูก และ 5) ช่วงระยะเวลาที่ต้องการผลผลิต

ข้อมูลพื้นที่และข้อมูลด้านการตลาดของบริษัทผู้รับซื้อผลผลิต โครงการนำร่องพัฒนาเกษตรกรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม 2 ล้านไร่ ปรากฏตามตารางที่ 1 แยกตามรายสินค้า (ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดหวาน และมะเขือเทศ)

4. แนวทางการดำเนินงานโครงการ

เป็นการพัฒนาเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรอุตสาหกรรมตลอดโซ่อุปทาน ตั้งแต่ต้นทาง กลางทางและปลายทาง เพื่อลดต้นทุนการผลิต และบริหารจัดการสินค้าและระบบโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ โดยในแต่ละโซ่การผลิตมีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

ต้นทาง เกษตรกรผู้ผลิต เป็นการบริหารจัดการพื้นที่ตามระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map) และพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตตามระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โดยเน้นการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย สนับสนุนการให้บริการและใช้ปัจจัยการผลิตตามคำวิเคราะห์ดิน ตรวจสอบรับรองสินค้าให้ได้คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย (เช่น GAP, เกษตรอินทรีย์) ตามความต้องการของตลาด รวมทั้งการส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง เพื่อรวบรวมผลผลิตให้มีคุณภาพและเพียงพอ เพื่อป้อนเข้าสู่โรงงาน สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้รับซื้อในการทำสัญญาซื้อขายระยะยาว

กลางทาง กลุ่มเกษตรกร เป็นการพัฒนาระบบรวบรวมและจัดการสินค้าเกษตรหลังการเก็บเกี่ยวของกลุ่มเกษตรกร ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผลผลิตมีคุณภาพ สอดคล้องกับช่วงระยะเวลาการเก็บเกี่ยว และทันต่อรอบการส่งสินค้าเข้าโรงงาน โดยส่งเสริมการรับซื้อผลผลิตตามคุณภาพ การพัฒนาระบบคัดเกรดและตัดแต่งผลผลิต ให้ได้มาตรฐานการผลิตและอุตสาหกรรม (เช่น GMP/ HACCP) และรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ (เช่น อย. มอก.) การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรวบรวมและจัดเก็บ

สินค้าตลอดจนระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรที่เกี่ยวข้อง และการตรวจสอบย้อนกลับ รวมทั้งการสนับสนุน การให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Provider) เพื่อทดแทนแรงงานและทุนแรงคน ตลอดจน เป็นการสนับสนุนและพัฒนาระบบกระจายและขนส่งสินค้าเกษตร

ปลายทาง บริษัท สถานประกอบการ และโรงงานที่รับซื้อ เป็นการพัฒนาระบบความเชื่อมโยง ด้านการผลิตและการตลาดให้มีประสิทธิภาพ โดยสนับสนุนให้เกิดการทำบันทึกความตกลงสินค้าเกษตร ล่วงหน้า และกำหนดข้อมูลความต้องการสินค้าเกษตร เช่น คุณลักษณะผลผลิตที่ต้องการ (Spec) ราคารับซื้อ สูงสุดและต่ำสุด ปริมาณและช่วงเวลาที่ต้องการ ระหว่างเกษตรกรและบริษัทผู้รับซื้อ

4. แผนปฏิบัติการโครงการฯ (Action Plan)

เป็นการพัฒนาเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรอุตสาหกรรมตลอด โซ่อุปทาน ตั้งแต่ต้นทาง กลางทางและปลายทาง เพื่อลดต้นทุนการผลิตและบริหารจัดการสินค้าและระบบ โลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ โดยในแต่ละโซ่การผลิตมีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

ต้นทาง เกษตรกรผู้ผลิต เป็นการบริหารจัดการพื้นที่ตามระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการ เจริญ (Agri - Map) และพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตตามระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โดยเน้น การถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย สนับสนุนการให้บริการและใช้ปัจจัยการผลิต ตามคำวิเคราะห์ดิน ตรวจสอบรับรองสินค้าให้ได้คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย (เช่น GAP, เกษตรอินทรีย์) ตามความต้องการของตลาด การสนับสนุนการให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Provider) รวมทั้งการส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง เพื่อรวบรวมผลผลิตให้มีคุณภาพและเพียงพอ เพื่อป้อนเข้าสู่โรงงานและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้รับซื้อในการทำสัญญาซื้อขายระยะยาว

กลางทาง กลุ่มเกษตรกร เป็นการพัฒนาระบบรวบรวมและจัดการสินค้าเกษตรหลังการเก็บเกี่ยว ของกลุ่มเกษตรกร ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผลผลิตมีคุณภาพ สอดคล้องกับช่วงระยะเวลาการเก็บเกี่ยวและทัน ต่อรอบการส่งสินค้าเข้าโรงงาน โดยส่งเสริมการรับซื้อผลผลิตตามคุณภาพ การพัฒนาระบบคัดเกรดและตัดแต่ง ผลผลิต การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรวบรวมและจัดเก็บสินค้าตลอดจน ระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรที่เกี่ยวข้อง และการตรวจสอบย้อนกลับ รวมทั้งการสนับสนุนการให้บริการทาง การเกษตร (Agricultural Service Provider) เพื่อทดแทนแรงงานและทุนแรงคน ตลอดจนเป็นการสนับสนุน และพัฒนาระบบกระจายและขนส่งสินค้าเกษตร

ปลายทาง บริษัท สถานประกอบการ และโรงงานที่รับซื้อ เป็นการพัฒนาระบบความเชื่อมโยง ด้านการผลิตและการตลาดให้มีประสิทธิภาพ โดยสนับสนุนให้เกิดการทำบันทึกความตกลงสินค้าเกษตร ล่วงหน้า (Contact Farming) และกำหนดข้อมูลความต้องการสินค้าเกษตร เช่น คุณลักษณะผลผลิตที่ต้องการ (Spec) ราคารับซื้อสูงสุดและต่ำสุด ปริมาณและช่วงเวลาที่ต้องการ ระหว่างเกษตรกรและบริษัทผู้รับซื้อ

แผนปฏิบัติงานโครงการฯ (Action Plan) ประกอบด้วย การดำเนินงาน 9 แผน ดังนี้

1) กำหนดพื้นที่ (จังหวัด) เป้าหมายที่มีการเชื่อมโยงกับบริษัทรับซื้อเรียบร้อยแล้ว โดยสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) และกรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมกันกำหนดพื้นที่เป้าหมายระดับรายแปลง เพื่อนำมาเป็นพื้นที่ในการดำเนินการ

2) จัดทำแผนการผลิตและรับซื้อผลผลิตที่ชัดเจน (ในจังหวัด) โดย ส.อ.ท. จัดข้อมูลด้านการตลาด (รายชื่อบริษัทที่รับซื้อผลผลิต คุณลักษณะผลผลิตที่ต้องการ (Spec) ราคาซื้อ ปริมาณความต้องการ และช่วงเวลาความต้องการของบริษัทที่รับซื้อผลผลิต) ที่สมบูรณ์และชัดเจน รวมทั้งการทำบันทึกข้อตกลง (MOU) การผลิตและจำหน่ายผลผลิตในทุกสินค้า ระหว่างกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่และผู้ประกอบการในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือการทำเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) และอาจจะดำเนินการผ่านระบบ CSR (Corporate Social Responsibility) ของโรงงาน เชื่อมโยงเครือข่าย/สมาชิกของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยครอบคลุม ทั้งกลุ่มผู้ค้าในประเทศและต่างประเทศ

3) พัฒนาเข้าสู่ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นกรนำเกษตรกรตามบัญชีแปลงใหญ่และบัญชีการขึ้นทะเบียนบัญชีเกษตรกร (ทบก.) ในสินค้าเป้าหมายที่มีอยู่แล้ว และแปลงที่ยังไม่ได้จดทะเบียนเข้าสู่ระบบแปลงใหญ่ เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มเป็นเครือข่าย (Cluster) ผลิตและจำหน่ายที่เป็นระบบ เพื่อการกำกับดูแลความสม่ำเสมอของปริมาณและคุณภาพผลผลิต ตามความต้องการของผู้ประกอบการ/โรงงานแปรรูป รวมทั้งการสนับสนุนสินเชื่อแก่กลุ่มเกษตรกรจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ภายใต้โครงการแปลงใหญ่

4) วิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ โดยกรมพัฒนาที่ดิน พัฒนาศักยภาพพื้นที่ตามผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการผลิต (ดิน น้ำ พืช) ของระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ของกรมพัฒนาที่ดิน เพื่อนำไปสู่การแนะนำและส่งเสริมใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

5) สนับสนุนและให้บริการปัจจัยการผลิต โดยศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) และเครือข่ายภายใต้โครงการพัฒนาธุรกิจบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชน ในรูปแบบ One Stop Service เพื่อส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

6) พัฒนาคน (เกษตรกร เจ้าหน้าที่ และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง) โดยถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี การเกษตรที่ทันสมัย แก่เกษตรกรและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ผ่านศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ของกรมส่งเสริมการเกษตร และเชื่อมโยงกับศูนย์ AIC ซึ่งเป็นแหล่งรวบรวม และกำหนดแนวทางพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีที่การเกษตร ทั้ง AIC ระดับส่วนกลางและระดับจังหวัด เพื่อสนับสนุนและสร้างระบบการบริหารจัดการสินค้าโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรแบบก้าวหน้า

7) รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยกรมวิชาการเกษตร กรมการข้าว และสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เพื่ออบรมให้ความรู้และดำเนินการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP (Good Agricultural Practice) ในการผลิตสินค้าเกษตร และตรวจรับรองมาตรฐาน GMP (Good Manufacturing Practice) ให้แก่สถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรพื้นที่เป้าหมาย

8) สนับสนุนการให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Provider: ASP) โดย ส.อ.ท. ให้แก่เกษตรกรและกลุ่มแปลงใหญ่ เพื่อให้เข้าถึงเทคโนโลยี นวัตกรรม และเครื่องจักรกลเกษตรที่ทันสมัย เพื่อยกระดับไปสู่เกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) เกษตรอัจฉริยะหรือระบบโลจิสติกส์การเกษตร ที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ขั้นเตรียมการผลิต การเก็บเกี่ยว การแปรรูป และการขนส่งออกสู่ลูกค้า/ตลาด เพื่อตอบสนอง ความต้องการของตลาด รวมทั้งสนับสนุนการใช้บริการของวิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ ผู้ให้บริการทางการเกษตร หรือ Start Up/Social Enterprise ที่มีความพร้อมในการให้บริการด้านการเกษตร

9) บริหารจัดการโครงการ เป็นการวางแผนการขับเคลื่อน และติดตามผลการดำเนินงาน

9.1 ระดับปฏิบัติการ (ระดับจังหวัด) ใช้กลไกการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานในจังหวัดในการขับเคลื่อนงาน คือ คณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตร ระดับจังหวัด (Chief of Operation : CoO) ที่มีเกษตรจังหวัดเป็นประธาน และมีเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ทำหน้าที่บูรณาการการบริหารจัดการในภาพรวมโครงการฯ ในระดับจังหวัด โดยมีเกษตรจังหวัด และเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ที่เป็นที่ตั้งของโรงงานจะเป็นผู้ประสานงาน (Focal Point) กับผู้ประกอบการ และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

9.2 ระดับนโยบาย ใช้กลไกการกำกับดูแล โดยคณะกรรมการส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตที่เหมาะสม เพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร และคณะทำงานจัดทำแนวทางการส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตและการปลูกพืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ รวมทั้งคณะกรรมการความร่วมมือระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รายละเอียดแผนปฏิบัติงาน (Action Plan) โครงการนำร่องพัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตร อุตสาหกรรม 2 ล้านไร่” ปรากฏตามตารางที่ 2 แยกตามรายสินค้า (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดหวาน และมะเขือเทศ)

5. ระยะเวลาในการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2564 – 2566

6. งบประมาณดำเนินการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดย

6.1 ปี 2564 - 2565 หน่วยงาน กษ. จะนำแผนปฏิบัติงานภายใต้โครงการฯ ไปพิจารณาดำเนินการให้ สอดรับกับแผนงาน/โครงการ ตามที่หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณ ปี 2564 และ ปี 2565 โดยให้ความสำคัญกับสินค้าและพื้นที่เป้าหมาย (จังหวัด) ตามโครงการฯ เป็นลำดับแรกและตามความเหมาะสม สำหรับปี 2566 หน่วยงาน กษ. จะร่วมกันจัดทำคำขอของงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมภายใต้โครงการฯ

6.2 สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) และบริษัทผู้รับซื้อผลผลิตพิจารณาให้การสนับสนุน ข้อมูล งบประมาณ สถานที่และเครื่องมืออุปกรณ์เพื่อการบริหารจัดการสินค้าร่วมกัน รวมทั้งการถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตรที่ทันสมัยและแม่นยำแก่เกษตรกรภายใต้โครงการฯ ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตร ตามความเหมาะสม

7. หน่วยงานที่ร่วมบูรณาการการทำงานภายใต้โครงการฯ

7.1 หน่วยงาน กษ. 9 หน่วยงาน ได้แก่ กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และการยางแห่งประเทศไทย

7.2 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

7.3 สมาคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) และสถาบันอุตสาหกรรมเพื่อการเกษตร ส.อ.ท.

7.4 บริษัทผู้รับซื้อสินค้าเกษตร (5 ชนิด) ซึ่งเป็นเครือข่ายของ ส.อ.ท. รวม 7 บริษัท ได้แก่

- 1) บริษัทไทยอิสเทิร์น รีบเบอร์ จำกัด (ยางพารา)
- 2) บริษัททักษิณปาล์ม จำกัด (ปาล์มน้ำมัน)
- 3) - 5) โรงงานน้ำตาลเกษตรไทย โรงงานน้ำตาลรวมผล และโรงงานน้ำตาลไทยเอกลักษณ์ (อ้อยโรงงาน)
- 6) บริษัทชั้นสวีท จำกัด (มหาชน) (ข้าวโพดหวาน)
- 7) บริษัทศรีเชียงใหม่อุตสาหกรรม จำกัด (มะเขือเทศ)

8. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการฯ

8.1 ผลผลิตโครงการฯ (Output)

- 1) ระยะที่ 1 พื้นที่จำนวน 298,083.86 ไร่ และเกษตรกร 25,286 ราย ได้รับการเชื่อมโยงตลาดได้อย่างชัดเจนและได้รับพัฒนาด้านการบริหารจัดการแผนการผลิตและการตลาดอย่างเป็นระบบ
- 2) ต้นทุนการบริหารจัดการผลผลิตของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสถานประกอบการ ลดลงจากเดิม เป็นอย่างน้อยร้อยละ 20 (ตามเป้าหมายทางโครงการแปลงใหญ่)
- 3) ผลผลิตต่อหน่วยของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสถานประกอบการ เพิ่มมากขึ้น จากเดิม เป็นอย่างน้อยร้อยละ 20 (ตามเป้าหมายทางโครงการแปลงใหญ่)

8.2 ผลสัมฤทธิ์โครงการฯ (Outcome)

- 1) เกษตรกรมีการรวมกลุ่ม และได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ เพื่อผลิตและจำหน่าย โดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน เพิ่มมากขึ้น
- 2) ต้นทุนการผลิต และผลผลิตต่อหน่วย และรายได้ของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและผู้ประกอบการ เพิ่มมากขึ้น
- 3) หน่วยงาน กษ. ส.อ.ท. และกลุ่มเกษตรกรมีการขยายแผนความร่วมมือด้านการเชื่อมโยงการผลิตและการตลาดในกลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอื่นๆ เพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 1 : ข้อมูลพื้นที่และข้อมูลด้านการตลาด สินค้าข้าวโพดหวาน โครงการนำร่อง “พัฒนาเกษตรกรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม 2 ล้านไร่”
(ข้อมูล ณ 13 พฤษภาคม 2564)

เป้าหมายพื้นที่และเกษตรกร ที่คาดว่าจะเข้าร่วมโครงการ รัศมีไม่เกิน 100 กม. จากบริษัทรับซื้อ	ข้อมูลด้านการตลาดของบริษัทผู้รับซื้อ				
	บริษัทรับซื้อ/ ผู้ประสานงานบริษัท	คุณสมบัติผลผลิต ที่ต้องการ (Spec)	ราคารับซื้อสูงสุด-ต่ำสุด (ตามชั้นคุณภาพ)	ปริมาณ ความต้องการสินค้าต่อปี	ช่วงเวลาที่ต้องการ ตลอดทั้งปี
ข้าวโพดหวาน รวม 3 จังหวัด คือ เชียงใหม่ ลำพูน และ ลำปาง <ul style="list-style-type: none"> พื้นที่รวม 189,978 ไร่ เกษตรกร รวม 21,797 ราย แยกเป็น <ol style="list-style-type: none"> ทบก. พื้นที่ 9,977.61 ไร่ เกษตรกร 1,797 ราย เครือข่ายบริษัท 180,000 ไร่ เกษตรกร 20,000 ราย (ยังไม่ขึ้นทะเบียนแปลงใหญ่)	บริษัท ชันสวีท จำกัด (มหาชน) อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ประสานงาน : นายอองอาจ กิตติคุณชัย	- พันธุ์ Hibrix-59 Hibric-71 Sugar star - ขนาด 2-3 ฟัก/กิโลกรัม - สี เมล็ด สม่ำเสมอ - ความหวาน 14 ปริกซ์ - ความสมบูรณ์ฝักตรง ยาวไม่คดงอ - ไม่มีสารพิษตกค้าง และ ปนเปื้อนสารเคมี	-ราคาสูงสุด 4.50 บาท/กิโลกรัม -ราคาต่ำสุด 3.80 บาท/กิโลกรัม	150,000 -180,000 ตัน/ปี	ต้องการตลอดทั้งปี

